PUBLICUM

CAROLI SANGRII

ET

JOSEPHI CAPYCII

Nobilium Neapolitanorum

F U N U S

A CAROLO AUSTRIO

III. Hiſpan. Indiar. & Neap. Rege

INDICTUM

ET

Ab Illuſtriſſimo, Excellentiſſimoque Viro

WIRICO COM. DE DAUN

JOSEPHI CAES. Militum Tribuno, ejuſq. copiis
in Regno Neap. cum ſummo imperio Praefecto,
& Regni Moderatore Pro-Rege

CURATUM

NEAP. Typis Felicis Moſca, Anno cIↄIↄccviii.
Permiſſu Publico.

CAROLO AVSTRIO
III. HISPAN. INDIAR. ET NEAP. REGI
PIO
QVOD VELIT
FELICI
QVOD POSSIT
AMPLISSIMA PARARE REGNA
VT DEFVNCTIS DE RE AVSTRIACA BENE MERITIS
IVSTA FACIAT
WIRICVS COMES DAVN.
IOSEPHI CAES. MILITVM TRIBVNVS
EIVSQ. COPIIS IN REGNO NEAP.
CVM SVMMO IMPERIO PRAEFECTVS
EIVSDEMQ. REGNI VICARIVS MODERATOR
QVOD
IOSEPHI CAPYCII ET CAROLI SANGRII
PVBLICVM FVNVS
EXCOGITATIS HONORIBVS A SE CVRANDVM MANDAVIT
HOC DESCRIPTVM LIBRO
VENERABVNDVS MITTIT
PRAECLARAS AVTEM
PIETATIS MVNIFICENTIAE FIDEI MAGNIQ. ANIMI
INDE EI PARTAS LAVDES
SI QVIS ORATIONE COMPLECTI POSSET
HEIC CONCLVSAS
MITTERET QVOQVE

ACTA
FUNERIS.

Ub initia belli de Hiſpanienſis Imperii ſucceſſione, aliquot Neapolitani, nobili genere orti, Auſtrii Principis ſtudio, & Auſtriaco jure ducti XI *Kal. Octobris anno* cIↃIↃccI *in principe Regni urbe Neapoli* CAROLUM AUSTRIUM *Neapolitanorum Regem appellarunt. Sed quia incoeptum, deſtituente conſilium Fortuna, inter ipſa tentamina diſturbatum; plerique Regno ad Leopoldum Caeſ. exceſſerunt: a quo ſancte in fidem recepti, & pro cujuſque virtute, ac merito liberaliter habiti ſunt. Carolus autem Sangrius, & Joſephus Capycius, hic e Ro-*

franenſium, ille e Sanctolucidenſium Marchionibus, primus morbo impeditus, alter fugam peroſus, oppreſſique, pro CAROLO *Rege mortem, uti viros fortes decet, imperterriti oppetiere. Sed ſexto poſt belli anno, cum Neapolitana expeditio praeclariſſimo, fortiſſimoque viro, Wirico, Comiti de Daun a* JOSEPHO CAES. *decreta eſſet;* CAROLO *Regi, ea deliberatione renunciata, prima curarum fuit; Regno parto, primum omnium Carolo Sangrio, & Joſepho Capycio publico funere parentari. Itaque Daunius per ſummam nominis authoritatem, quam praeclariſſima rerum geſtarum fama ſibi comparavit, inoffenſo agmine univerſam Italiam emenſus, vix Regnum, Regnique caput Neapolim ingreſſus eſt, quum a Rege literas ea de re ipſi, tanquam agmen adhuc facienti ſcriptas in hanc ſententiam accepit.*

Cum eorum, qui per gloriam pro meo regno occubuerunt, cum omnium, tum Caroli Sangrii, & Joſephi Capycii maxime, & quam bene ſint de me fide, & amore meriti memor agam; Cumque mihi ipſorum capita Andecavenſium Ducis juſſu in urbe Neapoli oſtentui expoſita eſſe dicantur; jam tempus datur (ſpero enim ex ſua virtute Deum Opt. Max. meae jus cauſſae in ejus expeditione Regni adjuvaturum) ut iis ſepulchrum pro virorum, ac rerum geſtarum dignitate honorificum extruatur. Ac pro imperio item jubeo, iiſdem illico funus, quantum pote eſt, magnificenter inſtructum cures: ad quod omnes Magiſtratus tecum

fre-

frequentes majoris honoris cauſſa conveniant. Praeterea ſepulchris epitaphia, quae & talium, ac tam fortium virorum fidem, & meum erga eos gratum animum moneant, proponantur; ut omnes ſciant, & poſteris innoteſcat, quod ſumma eorum erga me ſtudia uti Dux Andecavenſis, quo alios deterreret, mortis exemplis in ipſos editis coërcere conatus eſt; perinde ego honore affici diligam; ut exemplo ſint, in quo meorum fides ſubjectorum ad imitandum ceteris proponatur. Illud autem moneo, quod, ſi forte nondum Neapolim ingreſſus haec acceperis juſſa, primum omnium id funus, quibus indixi honoribus, exequaris; meque de eo facto, nam ſcire cupio, facias certiorem. Barcinone IV. Idus Julias Anno cIɔIɔccII.

Itaque Daunius extemplo Regia mandata, ac ſedulo facere inſtituit: & in Divi Dominici ſacra aede, quae & Regii juris eſt, & utriuſque viri familiaria ſepulchra habet, edi placuit funus. Tum Capycii oſſa, quae in Divae Mariae Coronatae, in Apenninis Campaniae montibus, ubi occubuerat, ſita erant, effoſſa ſunt; & clam in principem urbis arcem, Caſtrum novum dictam, translata; & cum capite, quod ibi erat, compoſita. Nam Sangrii in ejuſdem arcis ſacra aede integrum jacebat corpus humatum. Ad haec aerarii Quaeſtorem jubet, qui de aere publico opera faciunda locet: mandatque Benedicto Laudato Congr. Caſin. in Regio Monaſterio DD. Severini, & Soſſii Priori, viro divinarum rerum adprime docto, ut oratione la-

tina defunctos pro concione laudaret ; & Johanni Baptiſtae a Vico, Regio eloquentiae Profeſſori, ut cetera funerum ſolita exequeretur : quae omnia, quo curatiora, & magnificentiora ſuccederent, Regis de funere placitum utili interpretamento diutius tractum eſt. Tandem IX. *Kal. Martii menſis proximi indictum ; ſed pridie ejus diei ita inſtauratum. Pullo ſacra arcis aedes paratu : & in media aede ſtatutum feretrum, culcita ex auro textili ſtratum ; ad cujus angulos gentilicia utriuſque ſtemmata acu picta. Super feretro duo capula eodem veſtis genere circumtecta : ad quorum inauratas ſeras certa cujuſque ſtemmata phrygiata : ibique intus plumbatae arculae, ubi cujuſque oſſa ſecretim condita. Super quoque capulo ſcipio militaris, enſis, corona ; nobilitatis, & militaris honoris inſignia. Juxta feretrum homines, Praeficarum inſtar, lugubri veſte graves gentilicias defunctorum imagines haſtis praefixas ſuſtinebant. Igitur, tanquam ſuper corporibus recens exanimatis, ad meridiem uſque ſacra piacularia facta, & ſuprema officia ſoluta. Meridie exacto in areis ; qua efferendum funus erat, cunei militares diſpoſiti : & ſqualentibus ſignis, verſiſque armis, & moeſto ſonore Militia defunctos lugebat viros. Vergente ad occaſum die ita funus elatum. Principio peditum cohors eodem triſti cultu praeibat. Tum biſcentum e Dominicana Familia Coenobitae, & Johannitae Canonici cum accenſis funalibus bini procedere. Dein generoſi equi duo*

lon-

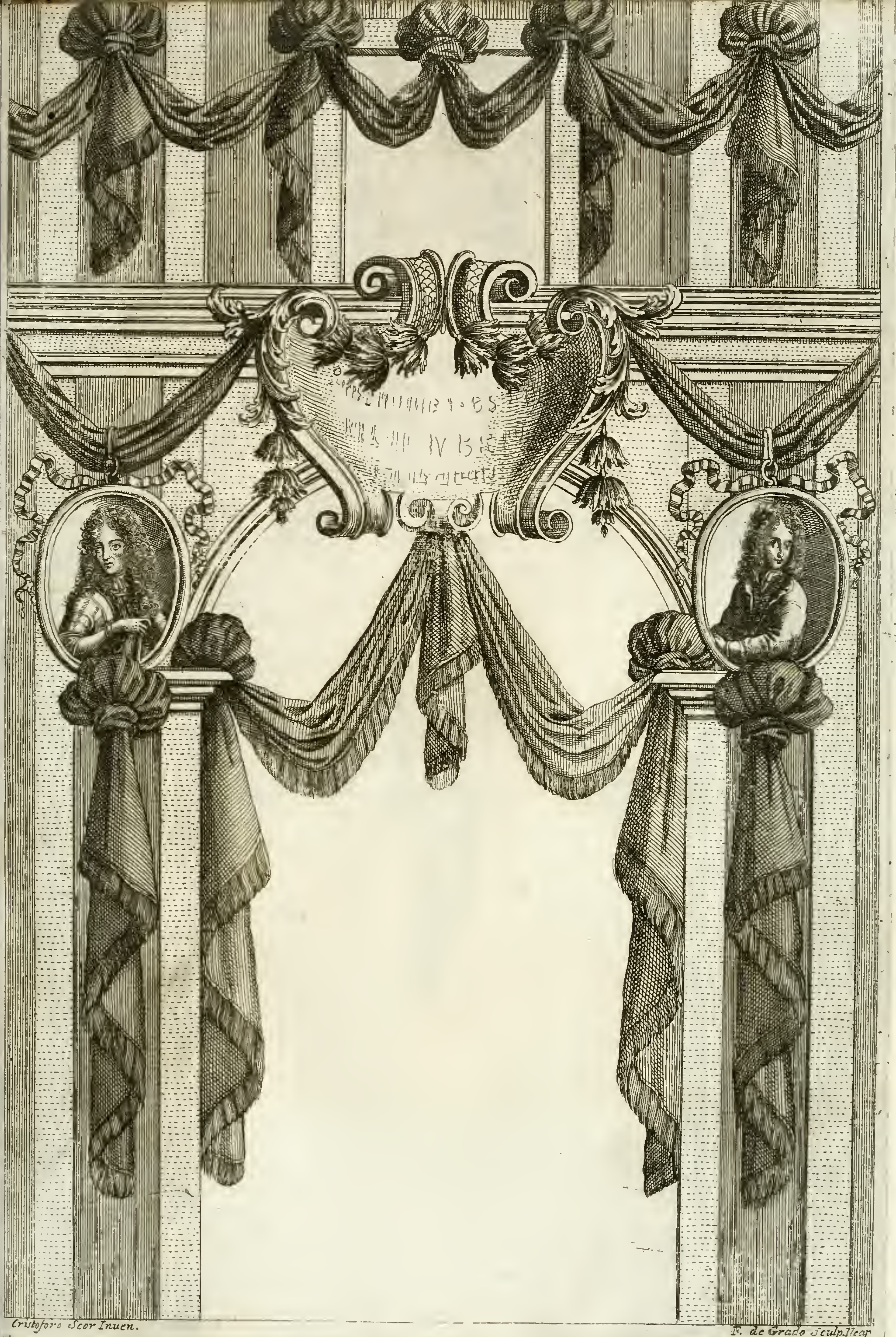
longa luctuoſae veſtis trahebant ſyrmata, pedes ſanguine in oſtentationem foedati, quaſi iis de induſtria corruptis, quando non amplius dominis, uſui eſſent praeterea nemini. Porro, quos Praeficas diximus imitari, gentilicias imagines praeferebant. Funus autem comitabantur viri nobiles, qui culcitae ſuſtinebant oras: & Ampliſſimus Ordo, ac majores Magiſtratus cum urbani, tum militares ſequebantur. Tandem altera peditum cohors claudebat pompam: quam ita inſtructi ex arce per Franciſcanam in Toletanam ingreſſi, inde in Matalunenſium Ducis viam digredientes in Divi Dominici aedem perduxerunt. Poſtero die juſtitium indictum: & cives frequentiſſimi in funeris aedem confluere; quibus in hunc modum ornata patuit. In templi fronte pictura inerat, quæ templi veſtibulum ex marmore affabre incruſtatum referebat: atque frons ipſa nigris ornata vittis auro textili fimbriatis ad moeſtitiam decora: hinc, atque hinc inter antas tanquam marmorea utriuſque viri ſigna vittis adpenſa videbantur. In veſtibulo tabula inſcripta, quorum funus virorum, cur in eo potiſſimum templo, quo merito, & a quo indictum, monebat cives. Interiora templi, quae tectorio opere inducta ſunt, nigris item diſtincta vittis: & vittae in ſpeciem auro praetextae, vel ſuper teſtacea lorica argute excurrebant; vel in baſilicae corona arte contrahebantur in nodos, ut hinc, atque hinc per arcuum vana quodammodo pendentes faceret ſinus. Super valvis defunctorum icones virorum graphice

expreſ-

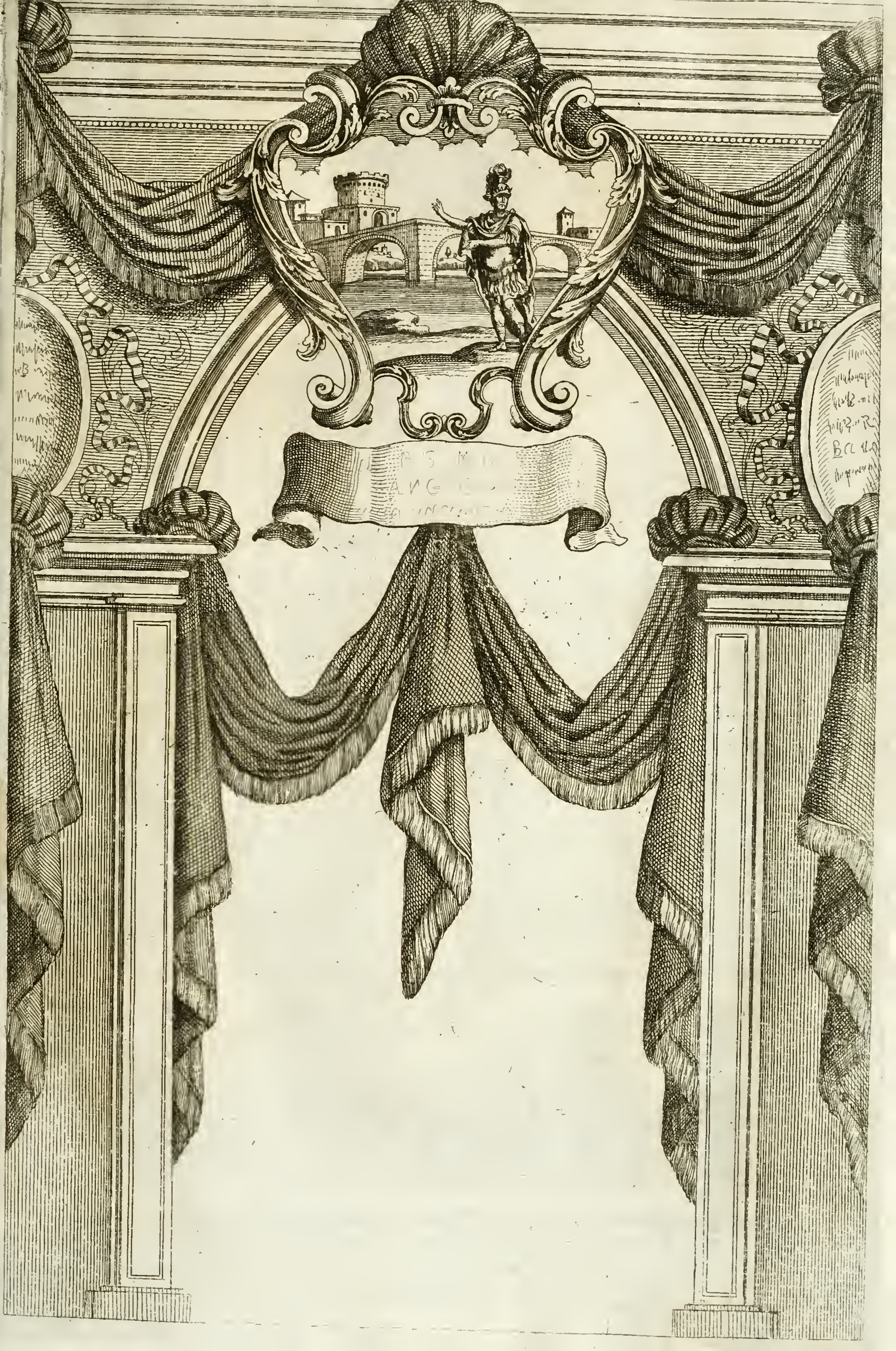
expreſſae: in quas contuentes cives; dum eorum memorant vitae adverſa, & funeris publici praeclarum ſpectant honorem, Summi Numinis providentiam admirantur. Ad ſummos autem arcuum angulos tabulae pictae adpenſae, & ad imas tabulas ceu evoluti codicilli applicati. Tabulae autem picturas, codicilli carmina emblematum exhibebant. Hinc ad pilarum capita, ſuper quas ipſi pendent arcus, antiquorum exemplo, qui dicta vitae agendae utilia inſcribebant in templis, ejuſmodi dicta e re nata in minoribus tabellis propoſita legebantur: ac tum dicta, tum emblemata vel nobile virorum genus, virtutes, fortunam, facta; vel Regis in eos pietatem, & munificentiam; vel eximium publici funeris honorem ſignificabant. At in media aede temporarius tamquam ex porphyrite tumulus quadrangula facie extructus erat; qui pro baſilicae modo latera fronte habebat oblongiora: iſque per gradus faſtigiatus corona templi tenus exſurgebat. In tumuli baſi, quae valvas ſpectabat, Sangrii; ab altari vero Capycii epitaphium legebatur. Circa imum tumulum complura, & ingentia ex argento candelabra, & alia per tumuli gradus ſpiſſim ſtatuta: & e ſummae baſis angulis alia quaſi multorum luminum fercula ad ſummum uſque tumulum conſurgebant; itaut cunctis accenſis, & per ſummam concinnitatem, copiamque diſpoſitis non tumulus collucere, ſed pyra inſtructis, ut ita dicam, facibus conflagrare videretur. Sub ſummo tumulo culcita, quam diximus, con-

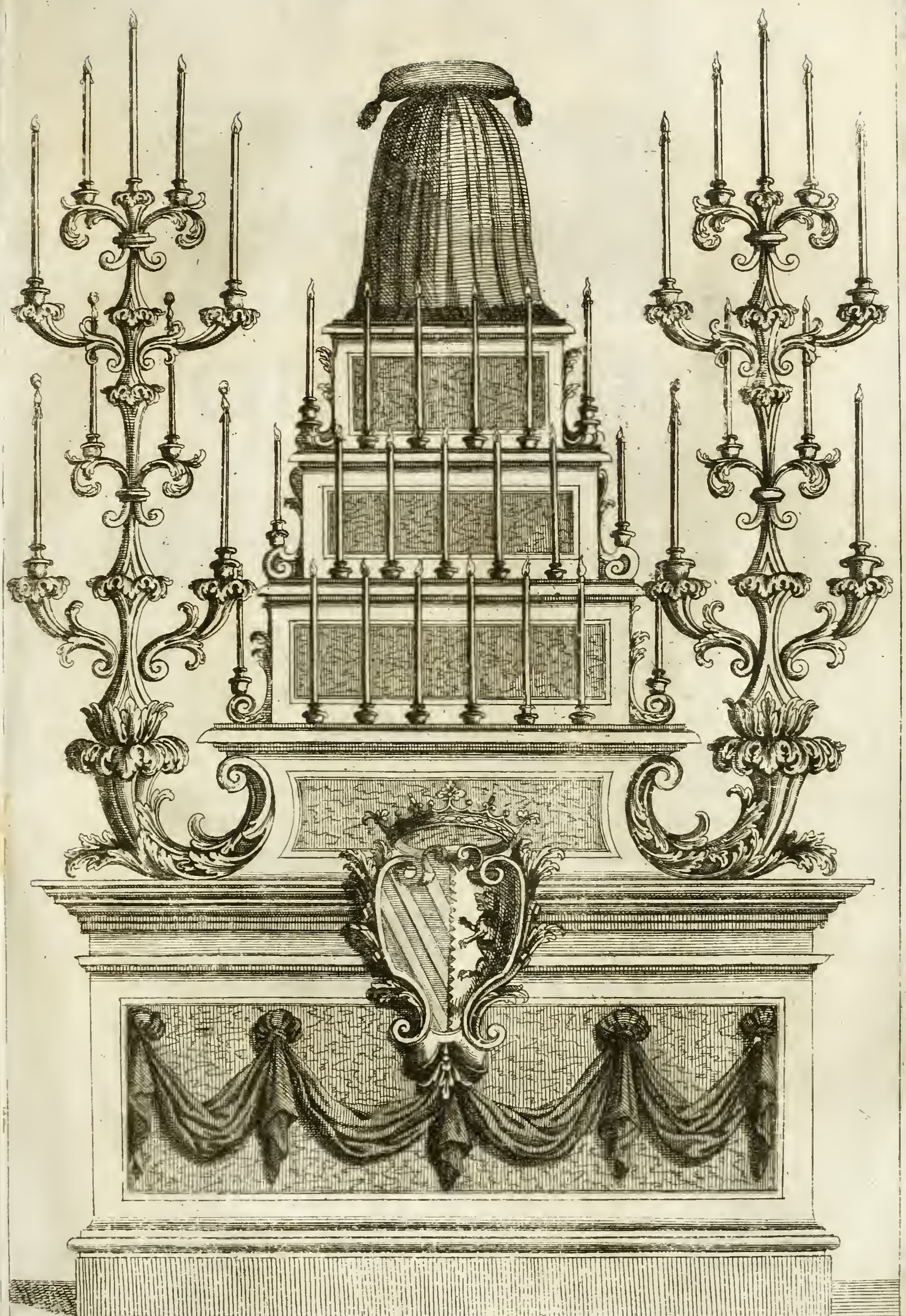
tecto

tecto illata oſſa: ac ſuper eo ex auro textili pulvinaria; ac inſuper ſcipiones militares, enſes, coronae. Altare autem, araeque ſpiſſis luminibus inluſtres, & ſacro inſtrumento praedivites: atque in iis univerſum mane inferiae celebratae. Tandem ſolenne ſacrum in altari ad ſymphoniam factum: cui Daunius ProRege, & primaria, ac lectiſſima Foemina, Barbara, Comes Daunia, ProRegina, Decuriones Civitatis, Summus Senatus, ceterique Magiſtratus, ac militares Tribuni, ac plurima Nobilitas adfuere. Solennibus operatis, Benedictus Laudatus defunctos pro ſuggeſtu gravibus rerum argumentis, & Patrum ſtylo laudavit. Perorata denique oratione, Daunio, ejuſque uxori, ac omnibus, qui ad funus honore digni convenerant, in Templi exceſſu libros, in quibus haec omnia typis mandata ſunt, viri ad id adſignati diribuere: uti & ad Regem, Reginamque, ad Caeſarem, & Auguſtas miſſi. Et illud decretum, uti, peracto funere, in media culcita Regia inſignia phrygio item opere extarent: eaque ſacrae funeris aedi, rei actae monimento relinqueretur: & capula, uti ſolet, in Regio Coenobii conditorio aſſervari: & in Capyciorum Sacello, & Sangriorum Ara ex marmore ſepulchra extrui, ubi cujuſque conderentur oſſa, & in marmoreis tabb. epitaphia inſcriberentur: quae, quando iis honores a Rege ex aequo juſſi, & una inſcriptionum praeſcripta formula, ad unum ferme exemplum concepta ſunt.

Cristoforo Scor Inuen. *F. de Grado Sculp. Neap*

Cristofaro Scor Inuen. *F. de Grado ſculp. Neap*

ORATIO.

DIVINA terrarum orbis Princeps Voluntas, quæ altiſſimis conſiliis, ſtabilique nutu, cœlo, terriſque involuta moderatur, quæque, ut cum Proſpero loquar, rerum metas ſecum habet, & numeros, cuique acta, & agenda ſimul aſſiſtunt, nunquàm nobis admirationem ſui, venerationemve ingereret, niſi quandoquè per vias incomprehenſibiles, theatrum nobis aperiret, in quo vel diù cupita poſſidemus, vel multis, quæ nobis grata obveniunt, lætamur impenſiùs. Cupiditas enim noſtra, quæ nec expletur, nec ſatiatur unquam, futuri haud patiens, dum dies, vel hora, rerum, quas expectat, protelat uſuram, mox vel deſiderata deſperat, vel ad alia declinans ventura contemnit; mirabilis verò Deus, ut ſapientiæ, ſcientiæque ſuæ altitudine mortalium genus, omnia ſeſe æterno conſilio regere, & à fine uſque ad finem diſponere, edoceat, cauſas cauſis innectens, per varios eventuum, veluti tortuoſos anfractus, perque varios currentium, & recurren-

tium mutationum flexus, id ſanè præſtat, ut dies, vel hora nobis improvisò concedat, quod tunc expectare, nec putabamus. Si tantæ quidèm veritatis non ratiocinationes nobis, non auctoritates, non exempla ſuppeterent, quis negare audebit, ex hoc ſolùm, quod hodie in hac Sacra Baſilica conſpicimus, firmiſſimum cunctis emerſurum Divinæ Providentiæ argumentum, cujus, & ſi pretium foret, tenaciùs evaderemus Aſſertores. Exequiarum Juſta, quibus triſti vultu, Humaniſſimi Proceres, aſſidetis, quæve ego, præteritarum recordatione rerum interturbatus, lamentor, ſi neſcitis, ſic voluit excitata Invictiſſimus Carolus Tertius, Hiſpaniarum, & Neapolis Rex Auguſtiſſimus. In hoc itaque ferali ſpectaculo, funebrique pompa, glorioſis cineribus Caroli de Sangrio, è Sanctolucidentium, & Joſephi Capycii, è Rofranentium Marchionibus, Chriſtiano ritu parentamus; his Duobus, quà fortitudine, quà fidelitate Heroibus, quos humus tumultuario quondàm, ac tacito excepit funere, poſt exactum luſtrum, annumque alterius penè ſecundum, parentales honores ſollemniùs excitamus. O nunquam ſatis, inter clariſſimos Reges, eximia Auſtriacæ domus Pietas commendanda! quæ certè, inſtituti immemorem, aliò raperet Orantem, ni merita laude fortiſſimos Viros, inter majores bellorum curas cumulandos eſſe, vel unus Carolus imperaſſet. Minimè vos latere arbitror A. A. in Regia Barchinonenſi Aula, dum de nupera expeditione agebatur Neapolitana, unum omnium judicium, unumque inter Majores Aulicos fuiſſe conſenſum, de militari ſcilicet apparatu,

tu, hoſtibus profligandis, urbe capeſſenda, caſtris muniendis, legibus dandis, vectigalibus deniquè penſitandis; id inter eos ſapientes Viros, ut proprium expoſcebat munus, negotii erat, & rerum agendarum ſumma. Clementiſſima verò Regis noſtri CAROLI Indoles, avitæ pietatis veſtigia proterens, qui crederet, inter majores redintegrandi ſui Imperii ſollicitudines, non minorem animo volvebat curam; ut primùm nempe exoptatiſſimum fideliſſima Neapolis ſuum exciperet Regem, prior ſui Adminiſtri occupatio foret, Joſephi Capycii, & Caroli de Sangrio cineribus ampliſſimum funus, ſacras inferias, dignumque ſepulchrum Viris illuſtribus inſtaurare. Hanc, quam diu erga tantos cives, bonam conceperat gratiam, opportuno, quod Deus elargitus eſt tempore, ſingulari manifeſtavit imperio, cui nos, magna Neapolitani nominis laude, hiſce exequiarum muneribus hodie obtemperamus. Dum igitur vos tantum Regiæ Pietatis, Clementiæ, ac Religionis, ut æquum eſt, commendatis officium, Ego ejuſdem propoſiti conabor vobis altius proferre myſterium.

Nullum puto AA. tanta mentis hebetudine laborare, tantumque judicio jacere, ut rem, in qua verſamur, cortice tenus explorans, nihil in ea deprehendat, nihil contempletur, præter hanc ampliſſimam pompam, quam, oculis ſubjectam, conſpicimus; nam ſicuti hujuſce divini conſilii altius repetendum eſt principium, ita & in Rege noſtro ejuſdem rei cauſas, fineſque ulteriùs veſtigare debemus; propter eà, ut diſertè monet Auguſtinus,

 ſicuti

ſicuti proprium Divinitatis eſt, unico ſuæ Infinitæ mentis conſulto omnia proſpicere, omnia providere, ita quandoque unico verbo, unico externo opere, etſi non omnia propter noſtræ mentis imbecillitatem, attamen plura explicare, plura facienda imperare, plura addiſcenda monere, compertum eſt Exquirenti; Haud enim religiosè teneremus, ſi divinæ mentis, quæ nobis proponuntur oracula, poſt unicum conceptum putaremus effœta. Ex hominibus igitur, qui divinæ mentis propiùs putandi ſunt participes, profectò ſunt ii, qui ſpeciali Divinæ providentiæ conſilio ad eam devenerunt dignitatem, ut abſoluto imperio ad homines regendos ſint deſtinati; par enim eſt, ut Reges, quibus Deus in terris ſui ſummi imperii conceſſit vices, Ipſi quoquè in moderando, quoad fieri poteſt, aſſimilentur; characterem igitur quodammodò Divinitatis in fronte Regis Deus obſignat, quo homines ad amorem, timorem, & obedientiam, humana veluti Religione, trahantur. Revocate quæſo animum ad Regis noſtri avitam Pietatem, Moderationem, Juſtitiam, Æquanimitatem, & comperietis, ipſum ſupra quoſcunque alios Divinam præferre ſimilitudinem, ex qua tanta ſui nominis pace, bello, legibus, victoriis increbuit fama, ut provinciæ, & Regna, ultrò ſe ei ſubjicere, felicitati aſcribant; ſi ita res eſt, ut noſmet ex nupera noſtra acclamatione fateri debemus, quis inficias ibit, ipſum eſſe ſupremi Principis veram ideam, Divinique Imperii lucidiſsimum exemplar. Si hoc fortaſſe à vero deflectere, quis opinabitur, & oppidò,

quàm

quàm par ſit, me oſtentum proferre putet; prætereat mecum innumera. Hodiernum ſolùm funebrium longum ordinem pomparum ſatis ſuperque demonſtrare, Divinitatis eum Imaginem præferre expreſsiorem, fateatur oportet; Hic unus dies emortualium cæremoniarum annoſæ quoquè ætatis abſorbet geſta, etſi præclariſsima; neque hoc nos exploratum habebimus, niſi in hac funebri pompa, procul à vulgari ſententia, exquiſitum Regis noſtri aperiamus molimen. Putant vulgares homines fortaſſe, hodierna luce aliud non fieri, niſi ut gloria, quam incomparabiles viri Joſeph Capycius, & Carolus de Sangrio ſibi compararunt, in nobis refricetur, quippe qui veræ virtutis emenſi ſtadium, ad ſupremas laudes feliciter pervenerunt, ut horum glorioſo exemplo Poſteritatem non pigeat, eorum amplecti imitamenta: hoc quidèm detrectandum non eſt. At verò qui hujus novitatis penetralia ſubibit, & bonæ voluntatis affectu, ut par eſt, judicium proferre voluerit, procul dubio completum deprehendet, illud Divini Spiritus, apud Petrum, Oraculum: Subjecti eſtote Regi, tanquàm præcellenti, Ducibus, tanquàm ab eo miſſis ad Laudem Bonorum: quod Sacri Codicis monumentum undiquè quadrare videtur Regiæ menti, quæ in hac regali funebri ſollemnitate extremum duorum Civium diem, ſummis cumulandum præconiis, exquirit, qui animi fortitudine, ſuorumque geſtorum memoria patriam cohoneſtarunt. O nos Beati, feliciſſima terrarum orbis Civitas, ſi tanti Regis veſtigiis inhærens, egregios ſibi cives, illuſtria facinora, æquis hono-

honoribus exornanda conſtituit. Quam quæſo Divinitatis Imaginem mortale hoc noſtrum proferre poteſt expreſſiorem præ ea, quam Regis noſtri Animus, geſta, atque conatus, nobis in ſuæ moderationis veſtibulo conſpicuam, tam vividè adumbrarunt, dum tot Populorum regimina, hiſce fundamentis, apprimè jactis, firmanda eſſe, cenſuerit. Atque id quidèm ex hoc uno Dignitas veſtra, Sapientiſſimi Proceres, agnoſcat, quod, etſi cui ſubtiliùs diſputari videbitur, apertiùs rem concludere fateatur, neceſſe eſt. Id enim omne, cui Deus totus eſt, ſive ut æternæ fœcunditatis Principium, ſive ut ejus, quod tempori aptavit, Cauſa, ineffabilis laus eſt Bonitatis: iccircò Regius Pſaltes neminem invenit, nedum qui loquatur Potentias Domini, nempe quæ facere poteſt Deus, ſed neque qui auditas faciat omnes ejus laudes, omnia videlicèt opera, quæ meritò laudes nuncupare videtur; opus enim, quod eſt undiquè bonum, laus eſt Bonitatis; Deum igitur, quàm ſimillimè exprimimus, cum id, quod agimus, laus eſt Boni. Nil ergo nobis optabilius evenire potuit ad virtutis incitationem, qua ſola Duce homines veræ laudis apicem attingunt, niſi quòd in Principe tantus ſemper creſcat Bonitatis ardor, ut ejus curſus nulla cura, vel publica, vel privata præpediri poſſit, quin omnia ad Bonorum Laudem exquiſita pervenerint. Et ſanè auſpicatò credendum eſt Regis noſtri cœptum, ſi Bonorum laudibus intentus, erga Sangrium, & Capycium prima ſunt ejus meditamenta. Equidem ſi Carolum de Sangrio attendas, nil potuit Regiam indolem,

ad

ad laudem Bonorum pronam, morari, quin inter innumeros ſuæ ditionis laudabiles Viros, Carolus de Sangrio hac Regis benevolentia potiori jure fruatur. Sanguine enim clarus, ingenio excellens, virtute conſumatus, eò ſui glorioſum depinxit ſimulacrum, ut nil deſit, quod in ipſo admirentur præſentes, nihilque, quod poſteri imitentur. Ex Parentibus inter Majores, Potentiores, ac Meliores natus, educationem ſortitus eſt diligentiſſimam, vitam duxit honeſtiſſimam, mortem oppetiit conſtantiſſimam, at meliùs in civium memoria vivit Veneratiſsimus; quando quæſo noſtro animo excidere poterunt incomparabilis Caroli geſta præſtantiſsima? Vix enim quinque ſuæ ætatis compleverat luſtra, Gnarus, ſibi Patriam, pro animi ſui robore nutriendo, nunquàm opportunam fore, & militiæ, quam deperibat, nunquàm occaſiones nacturum, patriæ oblectamentis, domus commodis, amicorum officiis nil præpeditus, Cæſaris Aulam adiit; tunc præcipuè cum bellum turcicum in Pannonia cervicibus Chriſtianorum minabatur, ibique primum militiæ nomen dedit. Utinam ò Cives hoc Caroli ingenium ſpeculum foret iis, qui molliter nutriti, apud maternos lares puellaſcunt, & patriæ abſceſſum, veluti oſtentum horrent; poſſunt homines pro lucris, & quæſtubus faciundis maris, terræque periculis vitam proſtituere; debent igitur, & ſaniori conſilio, pro gloria his majora arripere, veluti Carolus de Sangrio, qui tredecim annorum curriculum in bello pannonico eò conſilii in providendo, celeritatis in conficiendo, induſtriæ in agendo, ac

forti-

fortitudinis in expugnando, vel propugnando, feliciter traduxit, ut nequaquàm ſentiam in me tantam ingenii ubertatem, vel dicendi copiam, qua poſſim, univerſa ejus in Rempublicam Chriſtianam militiæ munere promerita, nedum orando complecti, ſed nec percenſere numerando. Sub feliciſſimo Lotharingiæ Duce inter Volones milites primùm adſcitus, eà indefeſſæ ſtrenuitatis in celeberrima Budæ expugnatione prima edidit glorioſa ſpecimina, ut in una Equitum Loricatorum legione Dux fuerit ſtatim renunciatus. Tantam quoque in memoranda Turcarum apud Pontem Eſekum clade gloriam ſibi comparavit, ut in Tranſylvanos pugnaturus deſtinatus, iiſque feliciter ſubactis, Primi Statoris munus in eadem legione promeruerit. Ea eſt ſors belli, vires viribus addere, facilis provincia, parta gloria majoris fortitudinis ſibi parat incrementa, quò enim laude excreſcit fama, eò vegetior ſubit animus; hæc quanvis omnibus obvia, releget tamen quiſque in Carolo de Sangrio, cujus militare robur ſub Duce Bavariæ in Tauruni expugnatione, tam nova ſenſit incrementa virtutis, ut Tribuni militum Loricatorum Legatus fuerit itidem à Cæſare renunciatus. Neque imparia ſui roboris fuerunt ea, quæ geſſit in Bulgaria ſub Principe Badenſi, cum in nova Turcarum clade, tnm in expugnatione quamplurium illius regionis urbium, quarum cuſtodia in hybernis probatæ Caroli fidei, ac experientiæ fuit demandata. Haud tamen eandem felicitatem noſtræ copiæ inſequenti anno ſenſerunt; nam hoſtibus maximo numero irrumpentibus, adjunctis Oppidanorum

rum

rum auxiliis, & urbes, in Bulgaria ſubactas, amiſerunt, & deplorabilem Tauruni jacturam fecere. Admirati uſque modò eſtis Caroli militare robur, amplior vobis datur anſa, ad ejus æquanimitatem commendandam, qua, & illius Provinciæ damnum altiori ſpe conſolabatur, & ſuarum jacturam ſarcinarum viriliter contempſit. Placuit tamen Cœlitibus, qui non ſinunt uſquequaquè armorum juſtitiam deſeri, ut deindè ſub eodem Principe Badenſi nullus fuerit modus Turcarum cædibus; quarè deleta omnino barbara illa Gente cum ſuo, quem vulgò dicunt, Primo Viſire, Cæſareæ acies internicinum bellum certarunt, nec non impedimenta quæque, ipſorum caſtra, omnemque rem tormentariam, adjunctis opulentiſſimis promptuariis occuparunt. Hujus tam inſignis victoriæ fama, ut ad Cæſaris aures pervenit, & ut inſignem quoquè Caroli operam in hoc conflictu cognovit, ſpecioſiſſima aureæ clavis equeſtri dignitate ipſum inſignivit. Immenſum, & prope infinitum, quod Patriæ debemus, nunquàm poſſumus gratiis cumulatè repenſare; Parentes chariſſimos, Vitam, Patrimonium, Honores, quibus nil nobis poteſt eſſe jucundius, ſoli Patriæ debemus; unum ſuperat, quo hæc, & majora rependere poſſimus, glorioſis nempe geſtis patriam illuſtrando. Quò igitur altiùs unius Caroli virtute Neapolitanum nomen in Germania ferebatur, eò ſe arctiùs præſtantiſſimo Civi devinctam, communis patria fatebatur. Non fert animus patientiam veſtram pluribus morari, nec laxius mihi tempus, nec longiùs proferre ſermones, conceſſum

eſt; nam ſi meæ, erga incomparabilem Carolum, indulgentiæ, vellem facere ſatis, deberem fuſiori oratione ad memoriam veſtram revocare præclara, quæ geſſit in Varadini deditione, pro Tauruni recuperatione, ſub Duce Crojenſi fruſtrà tentata, in Patervaradini expugnatione ſub Comite Caprara, quantis inſuper ſe inſigniverit ſub Electore Saxonia in Tranſylvania poſt luctuoſam eam cladem, quam noſtræ phalanges ſub Comite Veterano ſuſtinuerunt. Ardua, quæ molitus eſt in obſidione themeſwari, cujus perpetuæ munitiones, ac operoſæ hoſtium machinationes Noſtrorum impetus, non ſine tamen difficili negotio, propulſarunt. Cogor demum, quanvis invitus, ſilere, quantum improbi laboris inſumpſerit ſub Fauſtiſſimo Principe Eugenio Sabaudiæ, præcipuè in ea ſanguinolenta Turcarum occiſione, in qua eò gloriæ noſtræ ventum eſt, ut non ſolùm Primi Viſiris cæde, ſed & opprobrioſa quoquè Turcarum Imperatoris fuga, fuerit obſignata; donec tandem hoſtes, præ tot bellorum adverſis eventibus laxati, inducias à Cæſare impetrarunt, quibus initis, tredecim annorum exantlàtos Caroli labores, ampliſſimo tribuni militum honore, titulo, ac expectativa, ut vocant, Cæſaris munificentia decoravit, adjectis pro eo munere conſuetis ſtipendiis; quibus ſolis contentus, hoſtium exuviis parcere, ipſi erat ſollemne. Nulla tunc igitur in Pannonia evenerunt ardua belli facinora, quibus corpore, & animo non adfuerit Carolus, quem exterrere non valuit, ſemel in capite, iterumque in aure ſiniſtra graviter ab hoſtibus vulnerari, ete-

nim

nim quia in eo bello vitam conſecrare, pro religione putabat, vulnera ſuſcepta, ad majora arripienda, fuerunt irritamenta. Cœleſti tamen munere factum puto, ut è tot, tantiſque in eo bello ſuſceptis periculis, vivus Carolus evaſerit, ad majora ſervandus pro ſuæ patriæ felicitate, quam non privato ſtudio, non incertis rumoribus adactus, ſed ſuprema Jura vindicaturus, moliri pro viribus cœpit; quod equidem, etſi fortiùs aggredi, quàm feliciùs abſolvere potuiſſe, oſtendit eventus, non audaciæ ſanè, ſed potiùs temporum iniquitati vertendum id eſſe, non eſt qui neſciat: infeſtior enim vis, vehementi illius temporis acta cupidine, volucrem ſententiam hominibus ſæpius ſubminiſtrante, longè aliter, quàm belli jura paterentur, decernendum, adnixa eſt: quapropter conſiliis, re infecta, patefactis, violenter arreptus, hoſtilem manum æquo animo tulit; imperterritus tamen, quanvis & inauditus, pro patriæ meditatum propitiori commendans conſilio, magna ſui nominis gloria, magnaque erga Æternum Numen religione, potentioris gladii licentiam fortiſſimo pectore ſuſtinuit. O Chriſtianam Caroli Conſtantiam, quæ mortis ſuperans trepidamenta, nec mortem, nec genus ſenſit mortis. Horreant ſanè mortis ſpectrum, qui proprium fœdatæ vitæ nomen ſciunt, fore ſui funeris Præconem; ſentiant mortis terricula, qui pollutas ſui Poſteris relinquunt imagines; at verò qui conſcientiam benè actæ vitæ, multorumque benefactorum recordationem ſentiunt jucundiſſimum, veluti Carolus Sangrius, mortem ipſam à

corporis ſervitute gratioſam putant manumiſſionem. Hoc unum minimè reticendum. In extremis ſuæ mortis anguſtiis, in eo luctuoſo diſcrimine, in quo & fortiſſima pectora opplentur pavoribus, invictus Carolus, totus Deo, totus ſuæ animæ, Religioſis Deiparæ Redemptionis captivorum Sodalibus, quos Viennæ colebat, ſui peculii partem ultimis, ut potuit, properatis tabulis, legavit. Non nova tamen Illuſtrium Sangriorum erga Sacra loca liberalitas, cujus enarrent alii, & laudent innumera, quæ ſentiunt, exempla. Ego quas in meo Ordine hujus Illuſtriſſimæ Gentis ampliores conſpicio munificentias, ingrato ſilentio præterire non debeo. Recolendæ memoriæ Oderiſius de Sangrio, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis, & Caſini Abbas ampliſſimis Toparchiis idem Monaſterium donavit: Oderiſium imitatus prope finem undecimi ſeculi Comes Berardus de Sangrio, & ditiſſima latifundia adjecit. Haud tamen mirum, nam ſi Sangriorum ſoboles, poſtquàm ab Arnulpho Burgundiæ Duce reciſa, Italiam cœpit illuſtrare, ob præclara ejus geſta, & fœdera cum Principibus Longobardis obtinuit, non ſolùm ampliſſimum Marſorum Comitatum, verùm etiam omnem illius regionis tractum, quem alluit Sangrus, à quo familia hanc novam nomenclaturam accepit, æquum fuit, ut Deo, univerſæ Terræ Domino, aliquid ſui ampliſsimi Patrimonii conſecraret. Avitam igitur gloriam, & munificentiam Sangriorum, & ære, & ſanguine Carolus non obſignavit, ſed veluti à Poſteris omni ævo refricandam, voluit renovatam. Sed

hæc

hæc quanvis illuſtria , omniumque Gentium admiratione digna videantur , haud tamen imparia, & æquè omnium linguarum vocibus celebranda, ſunt ea, quæ noſtra ætas in fortiſsimo Joſepho Capycio eſt admirata : unde jure factum , ut Regia Pietas, quos agnovit virtute Pares, paribus quoquè voluerit honoribus inſignire . Non hìc clariſsimas Capyciorum laudes commemoro , neque hujus Illuſtriſsimæ Gentis geſta percurrere, animus eſt: longum enim eſſet, & ab inſtituto alienum, unam, quæ, octo jam ſæcula magnarum undequaque virtutum curriculo emenſa, Eccleſiam, Patriam, Italiam omnem glorioſis facinoribus , quà pace , quà bello complevit , continua geſtorum ſerie vobis referre; nec meum eſt quicquam addere famigeratis monumentis , quibus eam exornarunt tot omnigenæ hiſtoriæ Scriptores. Quem enim , ſi optio mihi fieret, poſſem vobis ex innumeris Capyciis illuſtriorem Corrado Virum commemorare, quem inquam Berardo celebriorem . Primus equidem Atripaldæ, aliorumque oppidorum Dynaſta, pro Manfredo, ac Corradino Siciliæ Moderator , tam conſtanti erga ſuos Reges fide , ac ſtrenuitate Neapolitanum Regnum invaſit, ut Gallorum imperium in ſummum adduxerit diſcrimen. Alter ex Hieroſolymitanis Equitibus Melitenſem Inſulam, obſidio cinctam, in libertatem aſſeruit; quæ, & clariora in hac Sacra Æde pro Gentilitiis, æterno Civium documento , pateſcunt. At vetera hæc, & his majora mittimus; non enim, ut, vel virtutes, vel erga Germanos, Auſtriumque Genus Joſephi Capycii indolem, veſtigemus, majorum

rum titulos, vel imagines recolere opus eſt; ſat erit, ut id aſſequamur, ejus geſta, immortalitate donata, ſummo velut digito leviter attingere. Acre quidem, quod natura habuit, ſemper excoluit ingenium, memoria adeò firma, & diuturna, ut in rerum oblivionem rarò incideret, & quod multò magis eſt admirandum, Hiſpano, & Gallico idiomati theutonicum brevi temporis intervallo ſcitiſsimè addidit. Bonarum artium, ac literarum ſtudiis, latino, Italoque ſermoni intentiſſimus, adeòut non ſine animi mei voluptate, vix adoleſcentiam Emenſum, ſæpius audierim de his omnibus acutiſſimum depromere judicium. Res politica ipſi familiaris, quarè in meliori hiſtoria eruditus Amicorum conventus lepidè concinnabat. Hæc in Joſepho Capycio ingenii promptitudo, & facilitas, cæterùm hæc omnia animi fortitudo ſuperabat. En Cives, quantopere literarum exercitatio, non modò ornatu Nobilem Virum compleat, ſed & animi robur, quàm maximè excitet, ac firmet. Indole equidèm abraſa naſcimur, ea tamen nativa fœcunditate, ut quotidiano gravida ſemine Idearum, quas mens ipſa, Divini luminis facula, vi cogitationum implantat, ejus reddat naturæ fructus, quos ex ſeminibus concepit, quo fit, ut ſi fortè hanc vim noſtri animi Illuſtris Sanguis veluti inſuccaverit, ex arcto, reciprocoque Spiritus, & Corporis reſpectu, quis abnuet, eò impenſiùs excitari virtutum formas, quò nobiliores traxerunt in naſcendo propagines? Tanta igitur literarum venuſtas Joſephum Capycium eò pellexit, ut ipſis libenter indulgens, & expoli-

politam ſui reddiderit mentem , & ad fortem animum ſibi comparandum, quammaximè adjuverit. Injurii igitur profectò eſſemus, ſi ipſi tantum non impertiremur laudis, quantum fortiſſimo, & ſapientiſſimo homini debetur. Præ cæteris itaquè ſatis exploratum habuerat, animum ad pericula paratum, ſi ſui cupiditate, non communi impellatur utilitate, nullam fortitudinis gloriam, ſed potiùs audaciæ notam referre. Ea namquè animi elatio, quæ cernitur in periculis, ac laboribus, ne in vitio ſit, nec juſtitia vacare, nec pro propriis commodis, ſed pro communi ſalute pugnare debet. Hanc genuinam fortitudinis Ideam Joſephum Capycium animo ſuo ſemper retinuiſſe, ſatis indicavit extremus ille exitialis dies, quo furentis invidiæ inſidiis laceſsitus, ingenuo pectore, quanvis immaturo fato, pro communi Patriæ bono, glorioſa occubuit morte. O poſt Hominum memoriam cordati Civis præclarum ſpecimen! ubinam Gentium tam glorioſè, tam ſeverè fuit unquàm patriæ litatum? Si extinctum dolemus Civem, cujus vita ſociam habuit virtutem, mors comitem gloriam, quis erit tam duri cordis, qui noſtrum non compatiatur cordolium? Nam ſi quandoquè humanæ indulgendum eſt imbecillitati, ut obitum eorum, quos charos habemus, conſolari conemur, vel funeris curatione, vel ſepulturæ humanitate, vel pompa exequiarum, quæ magis ſunt ſolatia Vivorum, quàm ſubſidia mortuorum, potiori conniventia hæc, & majora ſunt toleranda, ſi fortè bonæ expectationis juvenis in ipſo adoleſcentiæ flore morte rapiatur acerba; parcendum

dum eſt itaquè, ſi tunc planctus, gemitus, lamenta, quærelæ circumſonent; nam ſi in cæteris adverſis non commoveri, conſtantiæ laus eſt; hujuſmodi tamen funeris acerbitatem non flere, non fortitudinis indicium, ſed potiùs ſtupiditatis eſt vitium. Quis enim meritus Civis ſiccis oculis pati poteſt patriam afflictam, jacentem, ac prope fractam, hoc eſt, Bonæ ſpei Juvenem, vita defunctum, niſi fortaſſe pro ſuæ Patriæ commodis augendis, vel ſaltem exoptandis, omnem depoſuerit grati animi Benevolentiam? At hæc, quamvis ſic comperta teneamus, ſi tamen rationis ductum ſequi velimus, non eſt, cur nos Joſephi Capycii mortem lachrymis, vel alio demulceamus ſolamine; nam quanvis præpropera ceciderit ſorte, ſempiternum tamen, quod optimi Civis, reliquit monumentum, ſenectam jam prævenit ætatem. Ad quod quæſo majoris laudis faſtigium unquàm pervenire potuiſſet, etiam ſi ultimam ſenectutem, nunquàm interruptis benè geſtis, obſignaſſet? Amor ille, quo patriæ felicitatem deperibat, nonne ſuperat quotquot hominum celebrari poſſunt probatiſſima molimina? Amare equidèm, ſi terrenum ſapit, res eſt miſerrima, tritum, & familiare loquor; ad id non ducimur, ſed trahimur, licèt voluptate, quæ etſi animum demulcere videatur, re tamen ipſa, moleſtia eſt graviſſima. Boni enim, quo caremus, cuique conjungi cupimus, ardore excruciamur. Quis igitur ultrò tot, tantiſque velit ſe immiſcere cordis erumnis, niſi ſui tantùm concupiſcentia inflammatus? commendant iccircò ſapientes Viri amicabilem amorem ſupra eum, quo vel nos, vel

noſtra

noſtra diligimus compendia, & jure merito; amicus enim nulla ſui, ſed tantùm alterius gratia, hanc duriſſimam amandi ſuſtinet conditionem. Jure igitur majori merito commendabilis eſt amor, quo Joſephus Capycius ſuæ patriæ inhiabat felicitati; Perfectiſſimo etenim illi propemodùm aſſimilatur Amori, qui, juxta Auguſtinum, non æſtuat indigentiæ ſiccitate, ſed magis profluit Beneficentiæ ubertate. Quantam igitur laudem promerentur ii, qui Cives, Sacra, Aras, Leges, Libertatem, Faſces, Magiſtratum, Forum, Agros, Fruges, uno verbo, qui Patriam amant, tantam quæſo, ne fortiſſimo veſtro denegetis Capycio, qui tam vehementi erga vos, & Patriam exarſit amore. Amor patriæ in noſtro Juvene iterare pepulit, periculis undequaquè plenos, Germaniæ acceſſus, Viennenſem Cæſaris Aulam frequentare, & nec ſibi, nec ſuis fortunis parcens, majora, quæ potuit, pro patriæ felicitate enixè tentare. Quanti verò ponderis fuerit Joſephi Capycii erga Patriam Beneficentiæ ſtudium, ex hoc uno, ut cætera mittatis, A. A. penditote. Arbitraremini fortaſſe, dum Glorioſiſſimum Cæſarem felicis memoriæ Leopoldum audiſtis erga Capycium Benevolentiorem, hac arrepta occaſione, vel ſui, vel ſuorum ipſum inhiaſſe fortunarum incrementis; haud equidem; ſed Patriæ amantiſſimus, pro Patria ſolùm ſupplices porrexit preces, eaſque favoribus præcipuis, gratiis, ac beneficiis à Cæſaris munificentia aſpexit cumulatas. Macte virtute optime Civis, quid ultrà exoptas? tutè dormias; breve equidèm Vitæ curriculum invidia tibi circumſcripſit, immenſum tamen Gloria, qua inter Majores tuos veluti nitidiſſimum ſplendes

C Aſtrum.

Aſtrum. Fortiſſimis quibuſcunque ad hanc diem Viris inſignem ſui temporis Neapolitanum Catonem, celeberrimum, inquam, Marinum Capycium, inter tuos Majores quàm maximum; vel certè exequandum; vel omnino præferendum cenſuimus, ſed tua virtute, tuiſque geſtis ſuperatum; fateamur, oportet. Ille etenim, cui Caroli Primi Andegavenſis victrix cauſa non placuit, ſed magis victa Corradini, in ea luctuoſa tanti Regis clade, fortunis omnibus ſpoliatus, vitam tamen ſervans, tutum Germaniæ adivit aſylum. At Tu & fortunis, & vita orbatus, pectore invictiſſimus, inclyto tuo Regi Regnum affectaſti. Tanta igitur, quæ ex re ipſa uberiùs magis defluxiſſe, quàm Oratoris arte eloquentiùs emerſiſſe; cognoſcitis, auguſtam quidem Ipſorum in nobis gignunt Ideam, prægrandem conciliant venerationem, inclytum reddunt eorum nomen, & famam; non adhuc tamen ipſorum gloriæ apex, non laudis culmen, non encomiorum faſtigium ſatìs decorari videtur. Supereſt vel in noſtris præclariſſimis Viris, laus ſupra omnes laudes commemoranda. Si fas eſſet, & non vererer, ne putaretis, me velle eos Apotheoſi donare, libenter; ac tutè ipſis permitterem; quod Tertullianus quondàm, Chriſtianorum Tyrannos objurgans, pro Sanctis Martyribus ſic fatebatur: Nequicquàm proficit exquiſitior quæque crudelitas veſtra, Plures efficimur, quoties metimur à Vobis, ſemen eſt ſanguis Chriſtianorum; quod equidem noſtris eximiis Viris undiquè appingi poſſe videtur. Nam cæteri hominum, quavis fortitudine præditi, non militum turmas poſſunt vincere, nec geſtorum ſemper exerere ſpectacu-

ctaculum, neque ſuæ fortitudinis poſſunt quovis tempore depromere facinora, aut referre palmas, vel triumphos decantare. At verò Sangrii, & Capycii ſanguis ſemen eſt triumphorum, ſemen eſt fidelitatis, ſemen eſt palmarum. Ipſorum etenim conſtantiſſimæ mortis recordatio ſanè non hominum corpora profligat, non cum hoſtibus congreditur, non coram experitur, ſed magis ſtrenuè, ac inſueto modo ſuperat fortiſſimos animos, quotquot ſunt, hominum, in Ampliſſimo Regis noſtri dominatu. Nanquè auſim dicere, ſi fortè in nobis deficeret is, quem cum luce hauſimus erga clementiſſimam Auſtriorum ſobolem, obſequentiſſimus amor, ſola recordatio ſanguinis, quem noſtri præſtantiſſimi Viri, pro Rege, Patriæque felicitate, fuderunt, ſatis eſſet, ad quævis ardua pro tanto noſtro Principe arripienda. Tanti enim eſt virtutis recordatio, ut ejus pulcherrima ſpecies, & animum inflammet, & ad imitamentum alliciat. Quod res ita ſit, Vos, qui unà mecum funeri aſtatis, teſtes volo, fortiſſimi Cives. Quoties vobis Capycii, & Sangrii occurrit phantaſma, nonnè veluti impatientes velletis, quævis graviſſima pericula ſubire, hoſtium turmas perdere, legiones metatas exturbare, glomeratos aggeres æquare, Cohortes, vel fundere, vel exarmare, Dominatus fines prolatare? id vos omnes velle, præſtitus virtuti honos, fateri, compellit. Quoties ad eorum conſtantem fidelitatem animum advertitis, nonnè minimi faceretis; fortunas, domus, faſces, natos ipſos, ipſam vitam peſſum ire, modò cuncta ad Regis noſtri felicitatem colliment? me velle confiteor, nec me coram hoc vos renuere, fas eſt; vultus veſtri an-
 xii,

xii, dum hæc commonefacio, aures arrectæ, oculi intenti, ſilentium, quo ſitienter auſcultatis, ſatis, indicant, Sangrii conſtantiam, Capycii fortitudinem eò vos delectare, ac animum voluptate titillare, ut in vobis ſentiatis, erga tantos Cives amore concuti, ac eorum æmulatione interiùs excitari. Deſinat igitur noſtrorum Civium, vel laboribus, vel Regiis, ob tantos labores, honoribus, invidere, qui, non æquis virtutibus præornatus, talia peregiſſe, moleſtiùs admiratur. Nec ſuadentem contemnat; præſtantiſſimorum potiùs Civium inhærere veſtigiis, atque eos, qui conſtantiſſimo ob patriam interitu invidiam ſuperarunt, imitari non prætermittat; nec tædeat, dum funebria contemplatur, vel ſanguinem intueri; ſanguis enim eorum ſemen profectò eſt, quo in nobis erga Sapientiſſimum Regem noſtrum Carolum ſemper germinent amor, devotio, fides. Et quidem jure meritò; quando, quæſo, A. A. excogitare poteramus tantum erga nos Regiæ Magnanimitatis indicium, ut antequàm Neapolitanorum terras occuparet (occupaverat jam longè anteà animos, corda, & pectora) prima inciderit cogitatio, dignos, præſtanteſque Neapolitanos maximis honoribus cumulandi. In primis ejus ad nos miſſis epiſtolis, nulla de propriis commodis mentio, nulla de iis multis, quæ novis imperiis veluti leges præſcribuntur inviolabiles, ſed quia erga nos totus, hujus publici funeris inſtitutio, placuit, ut eſſet regnandi initium, & primum ſuæ Beneficentiæ ſpecimen. Eja agite concives, & luctuoſo, cui adeſtis, officio, fas ſit, & animi gaudia congeminare. Quid enim, per veſtram fidem, Deus optimus

maxi-

maximus nobis potuit concedere ſuaviùs, quam Regem, qui totus intentus ſit ad Laudem Bonorum; hoc ſatis eſt, ut in omni ſuo dominatu virtus quotidiè invaleſcat, vitium areſcat; plurima enim vident, ut ſperent Boni; vel eadem argumenta ſunt, ut perhorreſcant mali. Clariſſima hæc igitur, & præſtantiſſima, quæ primoribus labris libavimus, Regi noſtro Præcellenti (ut Divini Oraculi verbis utar) felicem utique noſtram commendant ſubjectionem; at verò nunquam ſatis celebrabitur ejus ſedulitas, qua ad Laudem Bonorum ſummos Viros miſit Duces, in quibus morum candor, officiorum ſuavitas, comitas, affabilitas, vitæ probitas, erga ſontes ſeveritas, in rebus agendis promptitudo, & dexteritas, & Regiam extollunt ad Laudem Bonorum miſſionem, & nominis noſtri gloriam quàm maximè decorant. Felix igitur Joſephi Capycii, & Caroli de Sangrio memoria; ſi præ cæteris, quæ feliciter obtinuerunt, id quoquè acceſſit, ut, ad ipſorum laudes celebrandas, ampliſſimis Regis Epiſtolis excellentiſſimum ſortiantur Principem Wirricum de Daun, S. R. I. Comitem, ac militum Tribunum, Aureæ Clavis Equitem Auratum, Rei tormentariæ pro Cæſare Præfectum, ac unius peditum legionis Chiliarcham, nec non pro Catholica Majeſtate in Regno Neapolitano Archiſtrategum, ac Proregem Vigilantiſſimum. Tanto Viro, tot titulis, imò tot titulorum meritis Clariſſimo, hujus publici funeris, veluti poſtliminio reddituri, concredita eſt provincia, nec immeritò: res etenim Magna maximo inter Duces debuit eſſe curæ. Neque inauſpicatò tanti Ducis miſſionem factam puto. Etenim ſi Carolus de Sangrio,

& Jo-

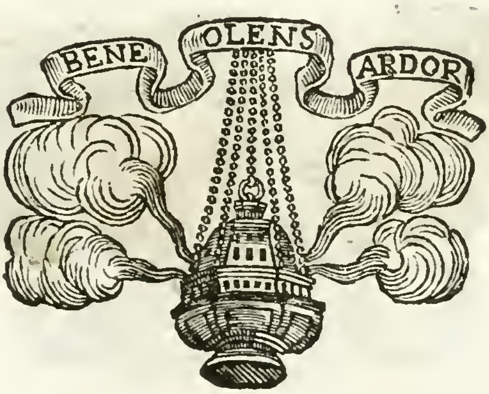
& Joſephus Capycius, glorioſiſsimam necem pro patriæ felicitate occumbentes, felicem tamen patriam non aſpexerunt; æquum eſt, ut ipſis juſta parentalia reſtituat Comes Wirricus, qui felicitatem patriæ reſtituit: quod, ne quorundam mente fortaſſe excidere contingat, quò temporis edacitas non pertingit, ac ne longinqua commemorem: ſola propugnatione Auguſtæ Taurinorum, Gallorum exercitu, tum maximo apparatu, tum Imperatorum fortitudine, robore militum, ſplendore armorum potentiſſimo, diù obſeſſæ, de Wirrici nomine nulla unquàm ætas conticeſcet. Ex Taurinorum etenim eventu, ut res docuit, non modò Tranſpadanorum, ſed & totius Italiæ, imò & meliorum Europæ Provinciarum caſus pendebat, vel libertas. At fortiſſimi Wirrici robur, virtus, auctoritas, felicitas, fuſis Gallorum copiis, & Cœlitibus faventibus, communes timores abegerunt, noſque nova Regis noſtri Caroli inauguratione priſtinæ reddiderunt felicitati. Nil igitur vobis, Conſtantiſſime Carole, Joſephe fortiſsime, in hoc honorario funere defuit. Adfuit ſacerdotalis expiatio, Regis Pietas, Wirrici ſollicitudo, Civium plauſus. Una Oratoris defuit induſtria.

In Templi Veſtibulo.

CAROLO SANGRIO
ET
JOSEPHO CAPYCIO
QVORVM
IN AVSTRIAM DOMVM PIETAS CONJVNXERAT ANIMOS
ET RES ADVERSAE INFELIX GENVS MORTIS AEQVARVNT
IN HOC TEMPLO
VBI FORS TVLERAT
VT IN FAMILIARIBVS SEPVLCHRIS OSSA CONTEGERENTVR
REGNO SEX POST ANNIS PARTO
CAROLVS III HISPAN. ET NEAP. REX
PIETATE PIETATEM COMPENSANS
VNO FVNERE PVBLICO
JVSTA SOLVI MANDAVIT
PRO FORTVNA LACHRYMAS ET PRO VIRTVTE LAVDES
FVNDITE MERITAS
CIVES

In Tumuli Temporarii baſi, qua Templi Valvas ſpectabat.

CAROLO SANGRIO
E SANCTOLVCIDENSIVM MARCHIONIBVS
APVD LEOPOLDVM AVG. FIDE PRAECIPVO ET IN
BELLO PANNON.VIRTVTE MILITARI INPRIMIS PROBATO
QVOD SANGVINE CVM VITA PROFVSO NEAP. REGNI
VINDICIAS CAROLO AVSTRIO CONFIRMARIT
PIENTISS. PRINCEPS VBI PRIMVM NEAPOLITANOS
IN DITIONEM ACCEPIT A PIETATE IN MERITVM
DE SE CIVEM REGNVM INAVSPICATVS EX REGIO
AERARIO HOC FVNVS REGALI QVAM SPECTAS
MAGNIFICENTIA INSTRVCTVM A FORTISS. VIRO
WIRICO COM. DAVN. SVMMO GERMAN. EXERCITVS
IN EXPEDITIONEM NEAP. DVCE TVM VICARIO
REGNI MODERATORE CVRANDVM INDIXIT

In ejuſdem Tumuli baſi e regione Altaris.

JOSEPHO CAPYCIO
E ROFRANENSIVM MARCHIONIBVS
JVVENI IN CAPESSENDIS CONSILIIS MAGNANIMO
IN PERICVLIS SVBEVNDIS IMPERTERRITO FIDE
TACITVRNITATE CONSTANTIA SATIS SPECTATO
CVJVS DVM REGNVM NEAP. CAROLO AVSTRIO
PRINCIPI VINDICARET ADVERSA FORTVNA
INCOEPTVM OPPRESSIT NON ANIMVM VT QVI
VNVS CONFERTO INFESTOQ. ARMATORVM GLOBO
CIRCVMDATVS CEDERE NESCIVS LIBER OCCVBVIT
STVDI IN DOMVM AVG. ET VIRTVTIS ERGO
SVPREMA OFFICIA

San-

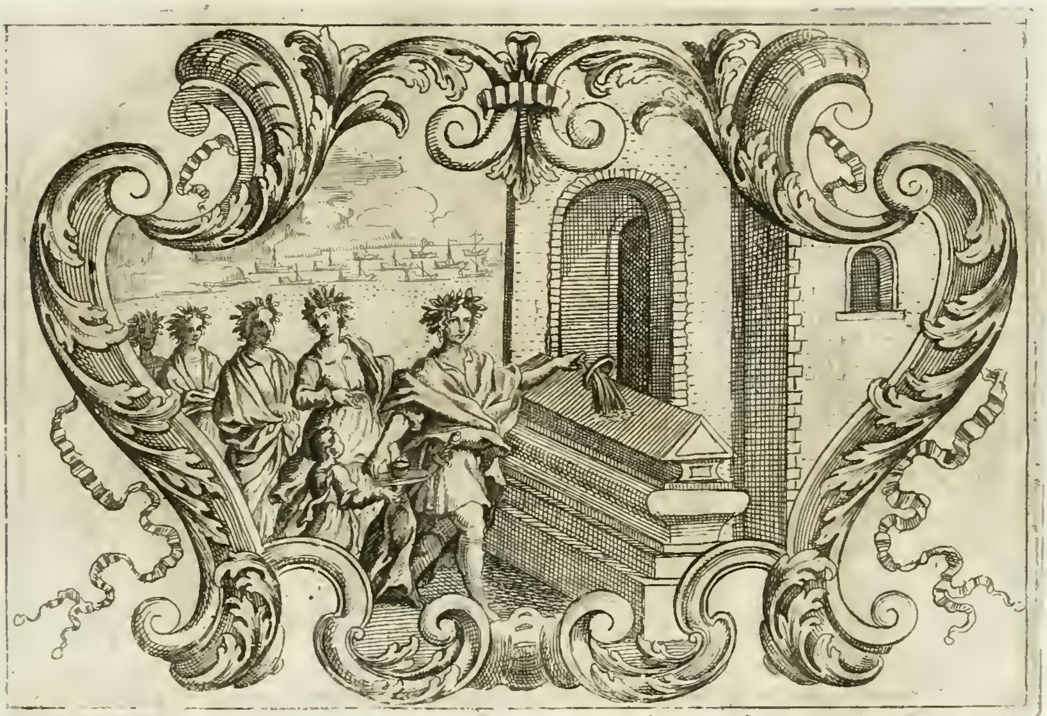
SAnctius hos cineres, prae quam Agrippina ferebat
Caſta viri, CAROLUS mente per arma gerit.

EXtruit immo piis majus Rex Mauſoleum;

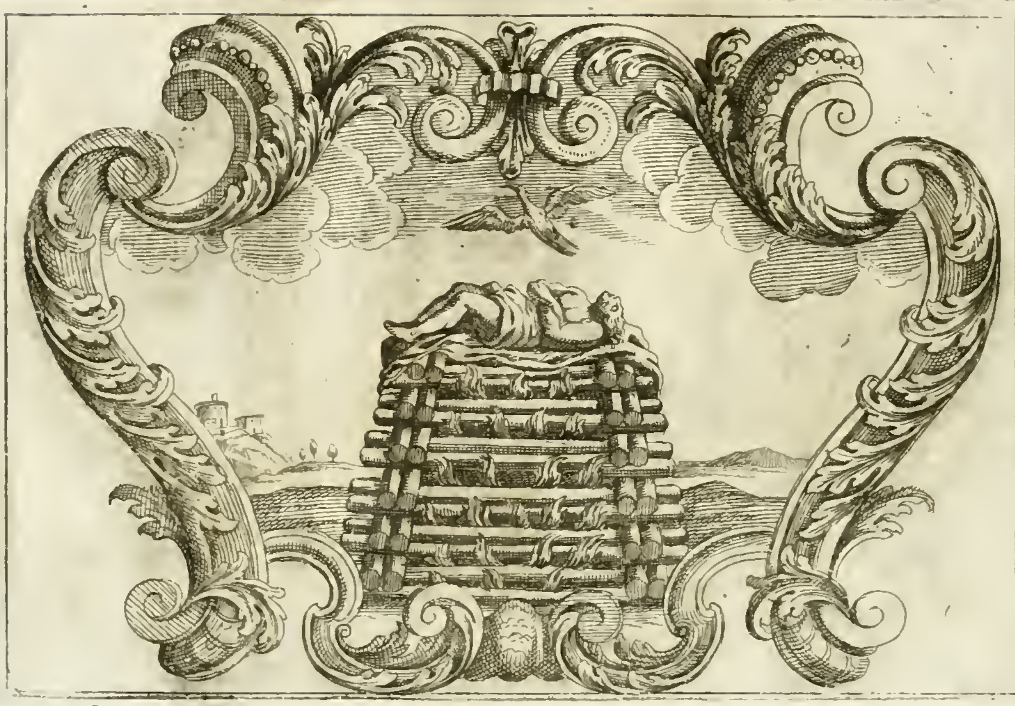
Quos merito ut tumulet, maxima Regna parat.

Rex

R Ex vere AEneades pietate inſignis, & armis,

Seu manes placat, ſeu pia bella gerit.

C*AEſaris aſt ales Regina, Joviſque miniſtra*

Verius ex iſto funere ſurgit ovans.

Sat

SAt Capyn egregia virtute Capycius Heros
Aſſerit Auctorem, Dardaniumque genus.

INdiderat Genti Auctor dignum a ſanguine nomen:

Nam clarum Nati ſanguine nomen habent.

Conſtanti obtutu immenſe praeclara tueri
Patria ſic virtus format utrumque virum.

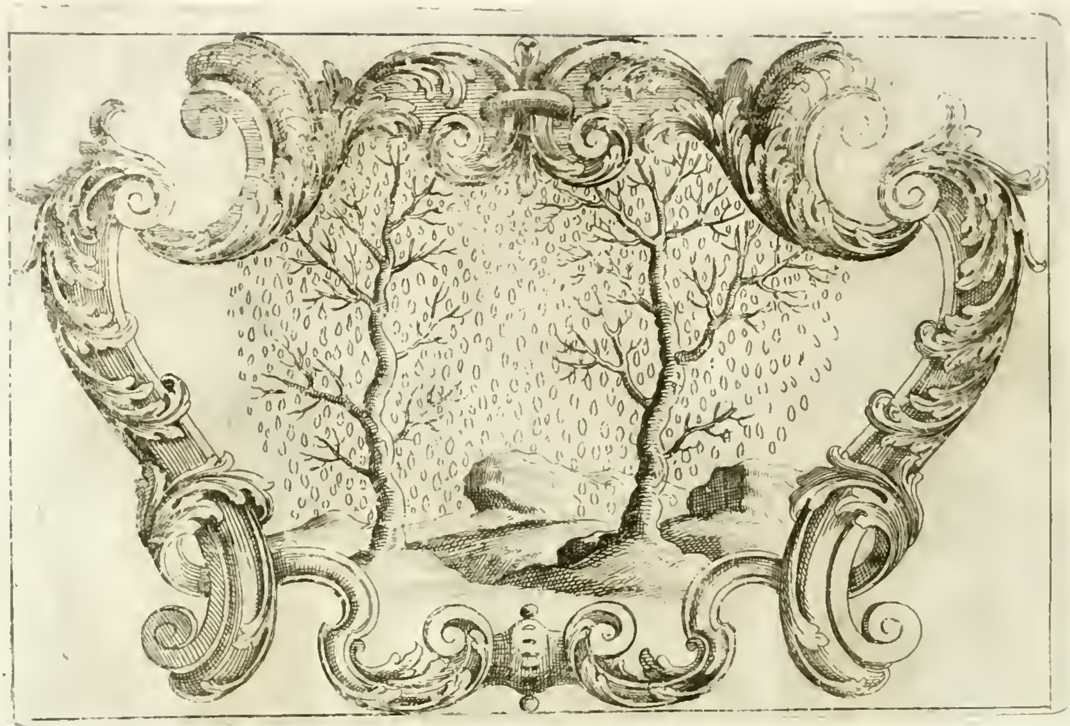
CLarius ut ſplendet jubar inter nubila Solis,

Adverſis virtus ſic nitet iſta virûm.

N*On ſecus iſtorum virtuſque, fideſque virorum*

Hoc magis alta petit, quo magis alta cadit.

SUmma hyeme exhorrent plantae, mox vere vireſcunt:

Fortibus oppreſſis moxque redibit honos.

Pro

PRo patria gnatae vitam devovit Atrides:

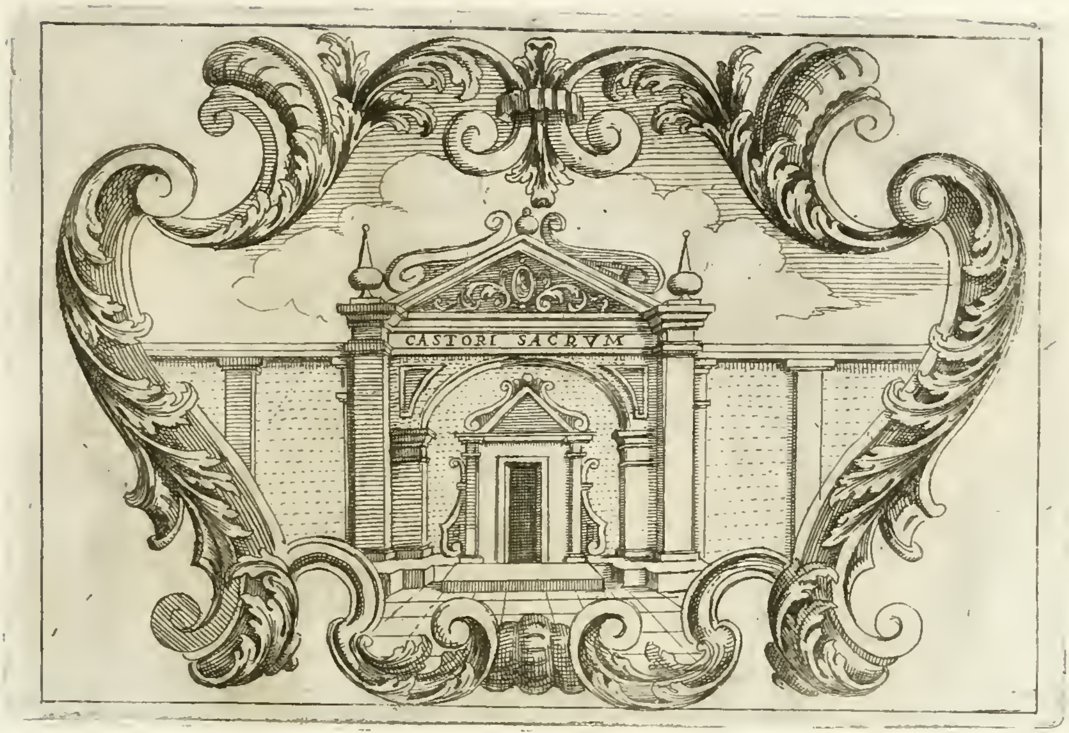
At caput hic Regi vovit uterque ſuum.

AT fato meliori iſtorum ex ſanguine Cives

Unanimes Regi, proveniuntque pii.

Pol-

Pollucis quoque erat quae dicta eſt Caſtoris AEdes:

Fit quoque Joſepho juſſus honos Carolo.

No-

NObile par Juvenum haud aliter deſcendit ad Orcum:

Nec minus ad ſuperos clarus uterque redit.

FIDE, ET ARMIS
FUNDANTUR;
PIETATE
AUGENTUR
REGNA DIU DURATURA.

OFFICIA CIVIUM
PRINCIPEM
BENEFICIA REPUTARE;
ID EST
MAGNO ANIMO GERERE PRINCIPATUM.

UBI
PRINCEPS PRAESIT
BONORUM CIVIUM PIETATE GRAVIS;
IBI
BONORUM OMNIUM,
EST REGNUM.

CIVIBUS,
NON SIBI REGNAT
LIBERALIS, ET MUNIFICUS PRINCEPS.

VI-

VIVIS
REFERRE GRATIAM,
PUDORIS;
DEFUNCTIS VERO,
EST
ANIMI VERE GRATI.

SU-

SUPREMIS OFFICIIS
MERITORUM MANES VIRORUM
PROSEQUI,
[illegible] EST [illegible]
VEL INFERIS
LIBERALITATEM INFERRE.

NUS-

NUSQUAM LICET
SINE FRUCTU ALIQUO GRATUM ESSE:
UT NEQUEAS
VEL SURDO DEFUNCTORUM CINERI
REFERRE GRATES;
QUIN VIVI
AD BENE DE TE MERENDUM
EXCITENTUR.

PUBLICA PRAEMIA
SUNT
PRECIA,
QUAE
VIRTUTIBUS STATUIT PRINCEPS.

PRAECLARE INCOEPTUM
VIRTUTI,
EFFECTUM DATUM
FELICITATI
TRIBUENDUM.

VIRTUS,

SI EI SE ADDATUR FORTUNA,

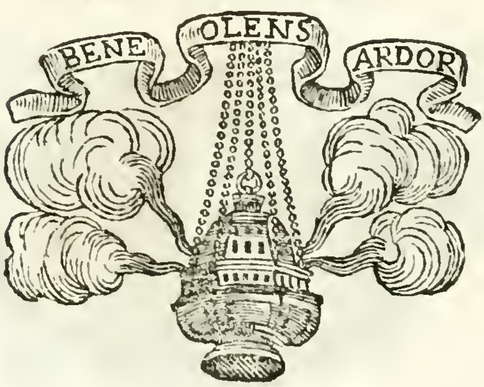
NON RESPUIT COMITEM;

SIN DESERAT,

INSTITUTUM TAMEN PERGIT ITER.

QUI
DE CIVIBUS
RATIONEM CONSILII,
NON EVENTUS FORTUNAM
REQUIRIT;
QUAM PRAECLARUS,
TAM RARUS
EST PRINCEPS.

FASCES, ET IMPERIA
FORTIBUS VIRIS
FORTUNA ETIAM SUFFRAGATUR;
PUBLICA FUNERA
SOLA VIRTUS DECERNIT.

FU-

FUNERA PUBLICA
SUNT
FORTIUM VIRORUM
INTER HORRENDA MORTIS
OBLECTAMENTUM.

QUID

QUID EST
PUBLICUM FUNUS?
LAUDIS TESTIMONIUM,
QUOD NUNQUAM VANI
ARGUERE POSSIS.

In Ara Sangriorum.

CAROLO SANGRIO
E SANCTOLVCIDENSIVM MARCHIONIBVS
QVOD SVB INITIA BELLI DE HISPANIENSIS IMPERI
SVCCESSIONE AVSTRIACI IVRIS VINDEX NEAPOLI
ANNO cIↃIↃCCI ALTO ERECTOQVE ANIMO MORTEM
PERPESSVS SIT VT ET VIRI ERGA AVSTRIVM PRINCIPEM
FIDES ET AVSTRII PRINCIPIS IN FIDOS SIBI CIVES
GRATVS ANIMVS OMNI AETATI TESTATA FORENT
REGNO NEAPOLITANO SEX POST ANNIS PARTO
WIRICVS COM. DAVN. IN EXPEDITIONEM NEAP.
SVMMVS GERMANICI DVX EXERCITVS DEIN
REGNI MODERATOR VICARIVS EX CAROLI AVSTRII
III HISPANIARVM ET NEAP. REGIS DISERTO
DILIGENTIQVE IVSSV HVNC TVMVLVM PVBLICO
PRIVS FVNERE ET QVAESITIS HONORIBVS ELATO
EXTRVENDVM CVRAVIT

In

In Capyciorum Sacello.

JOSEPHO CAPYCIO
E ROFRANENSIVM MARCHIONIBVS
QVOD INEVNTE BELLO DE HISPANIENSIS IMPERI
SVCCESSIONE NEAP. AVSTRIACI IVRIS ASSERTOR
ANNO cIↃIↃCCI IN APENNINO AD XXX AB VRBE
NEAP. LAP. MORTEM FORTITER OPPETIERIT
QVO ET VIRI ERGA AVSTRIVM PRINCIPEM FIDES
AVSTRIIQ. PRINCIPIS IN FIDOS SIBI CIVES GRATVS
ANIMVS OMNI MEMORIAE COMMENDARETVR
REGNO NEAPOLITANO SEXENNIO POST RECEPTO
WIRICVS COM. DAVN. IN EXPEDITIONEM NEAP.
SVMMVS GERMANICI DVX EXERCITVS DEINDE
VICARIVS REGNI MODERATOR A CAROLO AVSTRIO
III HISPANIARVM ET NEAPOLIS REGE ID DISERTE
AC SEDVLO IVSSVS HOC SEPVLCHRVM PVBLICE
PRIVS ET QVAM HONORIFICENTISSIME FVNERATO
EXCITATVM CVRAVIT.

AD TUMULUM

JOSEPHI CAPYCII

FRIDERICI PAPPACODAE

E Pyxuntinorum Marchionibus,
Et Centulanorum Principibus.

MAgnificum hunc tumulum violis ne comple, viator,
Pectora non planctu, non oculos lacrymis.

Capycius quando unquam fuit hìc tumulatus Joſeph,
Quando habet in cœlis, & ſuper aſtra locum?

Certe hìc ſunt cineres. Cineres, non ille ſepultus.
Joſephne, an cineres illacrymandus erit?

Neutrum equidem: neq; quod ſculptũ eſt in marmore nomen
Vivet hoc: ipſa licet marmora deficiant.

SPECIAL
94-B1078
X AX
THE GETTY CENTER
LIBRARY